

„Élő emlékezet”

– Örmény származású családok Marosvásárhelyen – 1. rész

A családfakutatás minden ősi kultúra fontos tudományága volt: királyok, fáraók, császárok, papok igazolták származásukat, és fontos volt az örökösödés és örökség megállapításának céljából is. Az erdélyi örményekre jellemző, hogy képesek családjuk származását a kezdeti, betelepedésig visszamenő időnkig visszavezetni. A családok nyilvántartása elsősorban az örmény katolikus plébániák feladata volt, és ma is az. Emellett a családok is megőrizték családtagjaik keresztelési, házassági, halotti anyakönyveit, és ápolták a rokoni, baráti kapcsolatokat.

Így volt ez Marosvásárhelyen is. A marosvásárhelyi örménységnek nem volt temploma, de élő kapocsként kötötte össze őket a rokoni szál. Nem egy időben, és nem tömegesen érkeztek a városba, de bizonyítottan tartották a kapcsolatot egymással, és kötődtek korábbi lakhelyeiken élő családtagjaikhoz is. Az örménység egy szorosan összefonódott organikus egységben élt és él ma is Erdélyben, és nem túlzás kijelenteni, hogy majdnem minden erdélyi örmény származású a másikkal rokona.

A MÖMKE egyik feladata az ősi családok felkutatása, a genealógiai kutatások támogatása. Ennek a célkitűzésnek tett eleget Szász Ávéd Rózsa, aki egy évig tartó kitarató kutatómunkájával elkészítette a marosvásárhelyi örmény származású családok egy részének genealógiáját, az utolsó élő leszármazottig, ennek közlése alapján. A kutatás azonban túlmutat a családfakutatáson, és „felrúgva” a hagyományos módszertant, kultúrtörténeti jelleget is ölt. Érdekes részleteket közöl a családok és a város életéből, rámutat az örmény származásúak társadalmi szerepére Marosvásárhely életében és városi arculatának kialakulásában.

Az örmények vásárhelyi jelenléte, fejlődése és gazdagodása bizonyítja azt, hogy egy kisebbség a többség számára gazdagság forrása. Az örmények jól érezték itt magukat, a családok megvetették lábukat, ami tanúságot tesz a város nyitottságáról és lakóinak toleranciájáról is, jóllehet nehézségek akkor is léteztek. Legyen ez a kutatás intő, felkiáltó jel korunk „európai”, harmonikus együttélést hirdető Marosvásárhelyének is.

Köszönet illeti Szász Ávéd Rózst, Novák József és Szabó Attila designereket a kiállítás megalkotásáért, valamint az egyesület minden tagját a készséges segítségért.

Dr. Puskás Attila MÖMKE elnök, Marosvásárhely, 2015. március.

Az adatok bármilyen technikával történő másolása, felhasználása engedély nélkül tilos.
© Asociația Culturală Armeano-Maghiară din Tg. Mureș / Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület

DANCZKAI PATTANTYÚS (ÁBRAHÁM) CSALÁD

Címeres nemeslevél birtokosa **Jakobi Pattantjus de Danczka** és fia (szintén Jakab), Gyulafehérvár 1680, adományozó) Erdély fejedelme, Apafi Mihály, olvasható a *Liber Regius transsylvaniae*, XXVI. Kötet, 362 oldalán. Kihirdetve 1681. április 5 volt, a nemesiséget, előnévhasználatot a következő helyeken és időkből újították meg: 1835-Kolozsvár, 1845 és 1846 – Marosvásárhely, 1890-Szamosújvár, 1891-Mármarosziget, 1898-Illava, 1908-Budapest.

DANCZKAI PATTANTYUS JAKAB nemes

Gyermekei:

(1) **Jakab** (*? - Szamosújvár, 1700 körül)

(2) **Ábrahám** - 1706-ban céhmester Szamosújváron

(3) **Eustachius /Takesz/** (*1715 körül – 1773)

Felesége: PÁSKUJ MÁRIA

Utódai felvették az (ARAM) ÁBRAHÁM családnevet

Gyermeük:

(3.a) **Márton Emánuel** (*Szamosújvár, 1756 – Zilah, 1812)

Felesége: KOVRIG MÁRIA (* – Zilah, 1805)

Gyermeük:

(3.a.1) **Márton** (*Zilah, 1790 – Kolozsvár, 1871) - Szamosújvár rendőrkapitánya

Felesége: ANDRUS ROZÁLIA (*1800 – 1848)

Gyermekeik:

(3.a.1.1) **Emánuel** (*Szamosújvár, 1815 – Szamosújvár, 1883)

Felesége: MÁRTONFFY VERONIKA (*Szamosújvár, 1824 – 1878, Szamosújvár) Sírfelirata: „...nyugszik itt a korán elhunyt hű nő! A veszteség jaja megtér a menny vigaszán! Mert hisz erénye jutalmát / Nyerte el csupán”

Gyermekeik:

(3.a.1.1.1) **Antal** (*1802 – Kolozsvár, 1850) NEM TALÁL A DÁTUM Singes – méterárú kereskedő. „Kolozsvári kiváltságos kereskedő társaság” rendes tagja.

Felesége: PAP KAROLINA (Kolozsvár, 1830 – Kolozsvár, 1846). Síremlékük a kolozsvári minorita szerzetesrend, ma görög- katolikus templom kriptájában van. (Lsd. Sas Péter: *Kolozsvári egykori minorita majd görög katolikus templom sírfeliratai.*)

(3.a.1.1.2) **Mária** (*Szamosújvár, 1846 – Szamosújvár, 1868)

(3.a.1.1.3) **Anna** (*Szamosújvár, 1848 - ?)

(3.a.1.1.4) Veronika

Férje: PAPP MIKLÓS

Gyermekeik:

(3.a.1.1.4.1) **Irma** (*Szamosújvár, 1872 – Szamosújvár, 1951)

Férje: ESZTEGÁR GÉZA (*Szamosújvár, 1865 – Szamosújvár, 1929) - bank vezérigazgató